

7. SINIF TÜRKÇE DERSİ MEB YAYINLARI 2. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI SORULARI SENARYO 4

Kazanım: T.7.3.5. Bağlamdan hareketle bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

1. (...) Jandarma gidince tekrar derenin kenarına oturdum. Mektubunu okumaya başladım. Okudukça kırk gündür ruhumdan gözlerime sızan o berrak akış durdu. Karardı. Boşalmış sandığım kalbime yine bir elem, ağırlığıyla doldu. Keşke anlattığın tesadüf bana bulunduğum yeri öğretmeseydi... Bu zehirler, bu şikâyetler ömründe birkaç gün dinlenmek için bir köye kaçmış zavallının önüne dökülür mü? Bu feryatlar, onu yalnız tabiatın nağmelerini işiterek teselli bulmaya yüz tutan kulaklarına haykırılır mı? Hazırlan bakalım Efruzcuğum, bu münasebetsizliğine ceza olarak seni şimdi biraz fazla hırpalayacağım: (...)

Bu metinde yer alan bazı sözcüklerin anlamı aşağıdaki tabloda verilmiştir. Bu sözcükleri metinden bularak anlamların karşısındaki boşluğa yazınız. (12 Puan)

Sözcük	Anlamı
Berrak	Duru, bulanık, kirli olmayan
Tabiat	Doğa
Şikâyet	Hoşnutsuzluk belirten söz veya yazı; yakınma (II), yakıntı, ağlantı, şekva
Feryat	Çığlık

Kazanım: T.7.3.8. Metindeki söz sanatlarını tespit eder.

2. Aşağıdaki dizelerde bulunan söz sanatlarını belirleyerek türünü yazınız. (10 puan)

Dinle yolcu, bu ses onun sesidir Sinsi adımlarla akşam yürüyor	Kişileştirme
Senin için dağları deler, yol açarım yâr Senin için denizleri kuruturum yâr	Abartma

Kazanım: T.7.3.11. Zarfların metnin anlamına olan katkısını açıklar.

3. Otelin kapısından çıkınca gözleri kamaştı. Büyük bir güneş sona erme noktasına yaklaşmış, ortalık çiy, sert ve beyaz bir ışık içindeydi. Deniz sakın ve maviydi. Arabalar, tramvaylar, yine eskisi gibi geçiyor, herkes sanki eskisinden daha hızlı yürüyordu. Tramvaya binmedi. Beyazkule'ye kadar yayan gitmek istedi... Önce deniz kenarında yürüdü.

Bu metinde geçen zarfları belirleyerek zarfların türlerini yazınız. (10 puan)

Otelin kapısından çıkınca-zaman zarfı yine eskisi gibi- durum zarfı hızlı yürüyordu-durum zarfı

Daha-miktar zarfı önce- zaman zarfı

Kazanım: T.7.3.13. Anlatım bozukluklarını tespit eder.

4. Aşağıdaki cümlelerdeki anlatım bozukluklarının nedenlerini ve cümlelerin düzeltilmiş hâlini yazınız. (12 puan)

a) Yeni okula gelmiştim ki Yağmur yanıma geldi. (6 puan)

Anlatım bozukluğunun nedeni: Sözcüğün yanlış yerde kullanımı

Cümlenin doğru hâli: Okula yeni gelmiştim ki Yağmur yanıma geldi.

b) Kardeşini dün okulda göremedim, birlikte yemek yiyecektik. (6 puan)

Anlatım bozukluğunun nedeni: Anlam belirsizliği

Cümlenin doğru hâli: Senin/onun kardeşini dün okulda göremedim, birlikte yemek yiyecektik.

Kazanım: T.7.3.22. Metnin içeriğini yorumlar.

5. Aşağıdaki cümlelerin anlam özelliğini (öznel-nesnel) yazınız. (10 Puan)

a) Etrafı yüksek duvarlarla çevrili büyük bir bahçenin ortasındaki harap evinde yalnız oturuyordu.

Nesnel anlatım

b) Selanik'te yaşadığımız harika deneyimi son kitabımda anlattım.

Öznel anlatım

Kazanım: T.7.3.19. Metinle ilgili soruları cevaplar.

6. Minimini vücudu dimdik oldu. Göğsünü ileri çıkardı ve bir kahraman vaziyeti aldı. Babası tekrar onu kucakladı. Öptü: — Sen bir aslansın yavrum, aslan bir Türk. Adın tarihe geçecek, dedi. Primo bir dakika düşündü. Adını tarihe geçirmek... Bu nasıl olurdu?
— Bir adamın adı tarihe nasıl geçer?
Babası onun kumral ve kıvrık saçlarını okşayarak cevap verdi:
— Gayet büyük ve yüce bir şey yapmakla... Herkesi hayretten şaşırtacak bir kahramanlık göstermekle...
— Pekâlâ, pekâlâ...
Ve o andan itibaren büyük şeyler düşünmeye, takındığı “Oğuz” adına lâayık hayallerle uğraşmaya başladı.

Bu metne göre nasıl tarihe geçilir? (10 puan)

Gayet büyük ve yüce bir şey yapmakla, herkesi hayretten şaşırtacak bir kahramanlık göstermekle tarihe geçilir.

Kazanım: T.7.3.28. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.

7. Çoluk çocuğa karışmamış, kitaplarının üstünde ihtiyarlamıştı. İhtiyar bir hizmetçisi vardı. Yiyeceğini, içeceğini çarşıdan o taşırdı. Kendi dışarıya hiç çıkmaz, kimseyle görüşmez, kimseyle tanışmazdı. En yakını oydu. Ama bütün mahalle, hatta bütün şehir halkı yine onunla meşguldü.

Bu metinde karşılaştırma bulunan cümleyi yazınız. (10 puan)

En yakını oydu.

Kazanım: T.7.4.11. Kısa metinler yazar.

8. Okulunuzdaki ilk gününüzü anı türünde kısaca yazınız. (16 puan)

(Başlık: 4 puan, Yazım ve noktalamaya uyma: 4 puan, Anlatımda akıcı bir dil kullanma: 4 puan, Konu bütünlüğüne uygun anlatım: 4 puan)

Kazanım: T.7.4.13. Ek-fiili işlevlerine uygun olarak kullanır.

9. “İsimlere gelen ek-fiilin” kullanıldığı bir cümle yazıp bu fiilin altını çizersiniz. (10 puan)

Bize bütün bunları anlatan kişi Ali’ydi.